

De concilio generali

et lex ecclesie. **¶** Quarto sic arguitur ex fine concilii in obediendo. **¶** Videamus itaque si vera et iusta estimatione. Si quilibet concilio tenebit maiorem partem bene sententiasse quodcumque sit in sui obprobrium vel damnum vel infamia. **¶** Nam cum concilium etiam totum posset errare ut dictum est in his que tractanda hic proponuntur nonne poterit leniter dicere peccatus in hoc concilio certe concilium erravit concilium male sententiauit. **¶** fuit hic inimicitia vel odium vel ignorantia facti vel alicuius similitudo. **¶** Consideremus obsecro si quis subtrahit nec vult obedire/condemnetur male egisse aut saltem debere obedire. **¶** An pareret huic sententia. scio quod facile est dicere ita obedirent. **¶** Scio quod etiam ita obedire possent. **¶** Sed an hoc debeat fieri moraliter estimatione et coniectura credi/et his que ut in pluribus accidant humanitus viderint sic videtur ego non video. **¶** Si vero nihil sententia/irrisoria et vanum erit concilium. **¶** Si aliquid sententia quod non teneat erit periculosum et scandalosissimum pro omnibus conciliis in posterum celebrandis/erit scismaturum/numerabile et irrepabile causatum non solum in ista obedientia in partibus suis imo et in ista obedientia et altera quam remanebimus in irrisioe et in infamia apud eos perpetua/infabula que et derisio. **¶** Et forte non poterit esse concordia in modo restituendi/qualis vult ex toto/ alij ex parte. **¶** Ipsi volent in spiritualibus/alij in temporalibus. **¶** Aut ergo volumus nos que subtraximus restituere obedientiam et ita melius est quod nos ipsos liber faciamus que coacti iudicio. **¶** Aut volumus et ita exponimus nos periculis presentibus si petamus concilium. **¶** Sed dicet aliquis istud concilium peti debere non quod fieri debeat aut speret sed quod interim absque scandalo tempus pertrahatur quo currere morietur. **¶** Benedictus et ita liberabit nos dominus et eligendi libertatem dabit. **¶** Possit hic calligari illud vulgatum pueris notissimum. **¶** In morte alterius non sperare salutem. **¶** Quis scit enim quid futurum viuet quid morietur. **¶** Et interim in quo statu sumus imo in quos status corruimus nemo non videt. **¶** Porro et si cras moreretur. **¶** Benedictus attendamus incredibilia pericula. **¶** Primo diceret ab inobedientibus si bi quod mors eius fuisset proditorie accelerata et ita suspecti de hoc psequerentur. **¶** Item

obedientes nunc sibi obedientiam negarent ab illo qui noviter esset electus. **¶** Tum quia iudicaretur cardinales amisisse ius electionis tum quia verisimiliter alium eligeret per alios quos cardinales que non subtraherent. **¶** Aut forte ad aliam obedientiam se dirigerent. **¶** Imo rebus se habentibus inter nos/ut se habet cecus est qui non aspiciat periculum divisionis civilis in regno francie qualis non fuit a diebus sue institutionis. **¶** Et sane eo periculosior esset divisio quo magis intranea et quo magis in capite regni. **¶** Et que si specie religionis fieret. **¶** Nam tunc expectandum esset illud quod dicit scriptura. **¶** Amicus qui vult recedere ab amico/occasiones querit. **¶** Et illud decreti. **¶** Scisma disponit ad heresim. **¶** recedens ab ecclesia/errores fingit ut recte distulisse videatur. **¶** Et hoc iam periculum habemus in ianuis nisi celeriter et cautissime providerimus. **¶** Addito quod nulla sit implacabilior et irremediabilior divisio quam illa que sub religionis pretextu. **¶** Intra tum quod in hoc casu putet fratres se obsequium prestare deo persequendo fratres. **¶** Addito preterea quod magna pars/necessaria maior non sponte consentit in subtractionem. **¶** Vel nunc dum videtur que secuta sunt voluntaria et permissiva est obedire et reverti nec obstat forte ad revertendum nisi timor que sublatio et data audacia. **¶** Ipsi etiam cum periculo corporis et reipsum suam ostenderent voluntatem. **¶** Quid si descenderimus ad particularia/que scilicet omittimus arbitramur indubie quod rei huius ingens et horridus pariter aspectus et stupore vehementer sola sui cogitatione causaret. **¶** Neve regno huic scandalis. **¶** Ne pesti scismatice/si divisiones in regno adducat. **¶** sicut iam posuit in imperio. **¶** Sed ve supra modum si nobis heresim radicetur et radicatum iugiter alatur. **¶** crescat dilate/ atque roboretur.

Ex his omnibus hinc inde tactis et insolentis perspicuum est in quali labyrintho vix egressibili positi sumus et vinculis vix extricabilibus irretiti quasi vix posuerimus in rhenibus pedes et in maculis eorum ambulamus iuxta verba Job. **¶** Cum igitur angustie nobis sint vixitque et cum ignoramus quid agere debeamus.

ego in insipientia mea hoc solum video re-
fidui / et consilij cum iohaphat rege. ij. Pa-
ralip. xx. ut oculos nostros ad deum diri-
gamus / si forte auertat iram suam a nobis.
Si forte non auerit a filiis a prudentibus et
senioribus sic videtur hactenus abstulisse. Quam
uis hoc fieri in tanta peccatorum abomi-
nabilitate colluui in tam obstinata et in-
correcta flagitiorum nequandorum mul-
tiplicatione / vir exspecto et vir spero. nisi quod
misericordie dei non est numerus. et solus
medicus / qui desperatos morbos ad sa-
nitatem adducit. ne gloriatur ante eum stul-
ta presumptio omnis carnis. quasi homo
pacem effecerit. **S**i quid autem vel in du-
bio dicere necesse sit / pro remedio pre-
sentiam sub correctione. Cideretur itaque an-
te omnia tractandum hoc negocium inter
dominos omnes de sanguine regio. com-
muni consensu et absque malivola / aut acer-
ba contentione. cum quibusdam peritis non
nimis hinc vel inde affectatis. **E**t qui non
tamen timent de statu suo in posterum / nec
tamen affectarent nonam status exaltationem
et mentiri velle premeretur / inordinato
timore / odio / et favore cuiuscumque. Quibus
in vno congregatis / et ambulare volentibus
in domo domini cum consensu / sperandum est
in illo qui est deus pacis et dilectionis. et cui-
us locus in pace factus est. et qui est in me-
dio eorum qui se congregant in nomine suo.
quod ipse expediret aliquid in materia mini-
strabit. Alioquin si seorsum per contentio-
nes / partialitates / et similitates et combina-
tiones negocium hoc sine pace restauranda
tractetur. non nisi diuisiones crudeliores /
et multipliciores generabuntur / et erit in-
dicabile vulnus. **E**t tandem quod dei pietas
auertat super capita nostra dum contende-
mus et irabimur / imo dum nos plus quam ho-
stilitate ad mortem persequemur / irruet quod
uersus hostes alieni / insidiatores regni bru-
tius / ad perendum et vastandum paratissimi / et
nos iam / non ut hostes suos. sed ut scismati-
cos et hereticos / et saracenos liberius perse-
quendos inuadent / ut in fabulis aquila fecit
se fingitur / de rana et mure / certantibus. **S**it
vntina vanus iste timor / quod timeo / nec ta-
men timere de finibus / plus quam aliquod remedia-
di genus aliud quam quod video aspice meruero.

Sequuntur quedam
per prelatum domini Johannem Beron edita
tempe scismatis ecclesie.

Occurrunt occasione sapi-
entibus / ut sapientiores fi-
ant. propono eorum examina-
tionem / propositas negatiuas
que sequuntur super materia
communis concilij huius obe-
dientie. **E**x quibus patebit citius si sit ex-
pediens aut non / concilium huiusmodi celebrare.
et si sic. que cautela debeat obseruari.

Non expedit fieri con-
cilium generale huius obedientie / ad tractan-
dum et sententiandum de criminibus domini Ben-
dicti sibi per quosdam impositis / et putata de p-
iurio / et scismate / et heresi / aut de suspicionibus
vehementi super istis. **P**rimo quod obedientia
ista in se et in partibus suis diuisa est circa iur-
dictionem / et actus per papam. alijs dicentibus quod bo-
nus est / et sufficiens obtulit presertim nouissimi
me. alijs pertrantibus asserentibus. **T**ractare igitur
talia coram multitudine tam multiplici-
ter diuisa / est potius induratio et noua mul-
tiplicatio diuisionum. quam alia sedatio. ardet
quod ita requireret dominus Benedictus fieri super
dictis hereticis illorum qui sibi subtraxerunt
Secundo quod per alium huiusmodi ad hunc fi-
nem. aut fieret forma scripta a iure
aut noua intentio. **S**i primo modo constat
quod benedictus deberet posse etiam sub noua
submissione / et tamen rebus stantibus ut stant
non videtur / quis locus esset aptus sibi ad se-
curitatem cum detineat inclusus. **N**ec vi-
detur quod permanentes in subtractione sue vo-
cationi obedirent. et ita nihil agerent. **S**i au-
tem fieret concilium per nouos modos preter
formam iuris non videtur modus venisimi-
lis / ante celebrationem concilij / quod prelati et
principes in vno concordarent. vno volente
vno modum / altero alium et esset tractatus in
tractando hoc dispendiosissimus et sum-
ptuosissimus sine magno fructu. **T**er-
cio quod in determinatione huius materie ne-
cesse esset multa concurrere et allegare / tam gen-
tiam fidem et mores / sed tales materie non
expedit in hoc concilio ventilare ad deter-
minandum prout statim dictum est. **Q**uarto

De concilio generali

quia nunc omnia p̄nt fieri ad unitatē vni-
uersalem ecclesie/erga alias p̄ curandam/
quēadmodū si tota hec materia eēt in con-
cilio isto terminata/sine papa remaneat si-
ue non/attento q̄ offert omnia que nouiter
electus quecūq; poss; offerre/imo ap̄d ta-
lem aut p̄ tali nouiter electo/fieri possent
noue colligationes ⁊ confirmatiōes p̄io-
res p̄uoribus ⁊ fieret verisimiliē noua di-
missio/aut iam facta cōtinuaret in hac obe-
dientia. ¶ Non expedit fieri conciliū ad
tractandū determinatiue materias fidei. R̄d
ad hoc quia eēt dare occasiōē scandali et
periculi magni i fide nostra. si aliud deter-
minaret ista pars siue altera in materia q̄
oēs tangit. ⁊ q̄ ab oibus d; approbari. quē
admodū patuit de latinis ⁊ grecis. facile
tū eēt ⁊ verisimile q̄ determinatiōē i hac
p̄fectā/nō approbaret altera ps. p̄sertim
si in aliquo tāgi videret status eorū in ma-
teria hac scismatis. sicut tū tangeret etiam
apud istā p̄tē. Et forte ita apud aliā dicūt
multe assertiones d̄ fide in q̄bus eēt aduer-
sissima snia inter diuersas obedientias. imo
⁊ inter multos eiusdē obedientie. Ut sup
materia appellatiōis a papa. Et sup eo q̄
renūes cedere/aut cessiōē facere ē scisma-
ticus. Et q̄ non adherēs subtractiōni est
suspect; d̄ scismaticē/vel ecclesie aduersus
vel in latitudine scismaticorū. ⁊ ita d̄ simili-
bus multis. ¶ Constat q̄ d̄ prima istarū
p̄positiōnū eēt controuersia in regno fran-
cie apud theologos ⁊ decretistas ⁊ inē mul-
tos d̄ concilio regis/ ⁊ de plamento/ ⁊ ali-
os d̄ vniuersitate. ⁊ inter se mutuo. Et de
alijs duabus assertionibus similiter ⁊ am-
plius. qm̄ altera obedientia nūq̄ tales con-
cederet. imo reputaret erroneas/ p̄pter qd̄
p̄spicuum ē non eēt tutum talia determina-
re p̄ modū autoritatis cōcilij general. S; ⁊
nec deberēt tales assertiones leuē in parti-
cularibus poni. qz reputat̄ hoc ab alijs ad
iniuriā suā. vt dicere q̄ error sit in fide si as-
serat q̄ stante dubio probabili de papatu
apud duos contendētes alter sit adheren-
dum/quia non videt̄ eē possibile mai; du-
bium pbabile/q̄ sit in casu p̄sentis scisma-
tis/ ⁊ tamē vtraq; obedientia dixit obediens
dum suo. Et ita d̄ similibus. vt q̄ non sit
alia via humanitus inuenibilis ad sedau-

dum scisma q̄ via cessiōis/cū iam vides;
tur reddita p̄ se inefficax nisi ⁊ currat saltes
concilium generale/qd̄ excludere nō bene
sapet. ⁊ quia certe circūstantijs negociorū
uariatis p̄nt vie ⁊ remedia ad unitatē ha-
benda; vario modo repiri. sicut ⁊ necariū
eē exp̄ientia p̄ns notum facit. ¶ Non
expedit fieri cōciliū h̄mōi ad tractandū
reformatiōē ecclesie in moribus p̄ modū
determinatiōis. Ratio ad hoc est quo ad
multa eadē sicut ad p̄cedentem p̄positiō-
nem/addito q̄ reformatiō ecclesie vniuer-
sali fieri nō pōt in moribus/sine aboli-
one multorū statutorū sup excomunicatiō-
bus ⁊ cetens traditionibus nimis multi-
plicatis/que nec obseruantur nec obseruari
p̄nt rationabilē vtiq; p̄pter varietatē mo-
rum ⁊ tempororū. Et tamē tales reformatiōes
statutorū ⁊ canonū antiquorū/ aut additiō-
nes nouorū fieri nequeunt rationabilē p̄
tota ecclesia sine p̄sensu cōmuni. alias pos-
set eē statim diuersitas nimia in moribus
⁊ iudicijs/quo ad ea q̄ papa ⁊ concilia sta-
tuerunt. Si vō diceret q̄ multa bona p̄nt
ibi auisari ⁊ discuti s; nō determinari/pau-
ca eēt ibi utilitas in compatiōe tāni facti.
nam pauciviri litterati ⁊ p̄bi faciliē ⁊ for-
te congruēt; ista consideraret/extraheret ⁊
ordinaret. Nolo tamē dicere quin in mul-
tis partibus possit ecclesia p̄ suas p̄tes re-
formari/imo hoc necesse eēt. S; ad hoc agen-
dum sufficerent conalia p̄uincialia et ad
quedam satis eēt concilia diocesana ⁊ sy-
nodalia. put sup hac re iam aliqua scripta
sunt ⁊ auisata. si quis veller ad opus ma-
num mittere ⁊ ad fortia. S; heu desolatio
ne desolata ē om̄is terra/quia nemo ē qui
recogitet corde. ⁊ q̄runt om̄s que sua sunt.
¶ Non expedit p̄ restitutiōē obedientias
pape in sp̄ualibus/fieri conciliū h̄mōi ge-
nerale. p̄mo qz videt̄ implicatio sicut ta-
ctum ē q̄ maneat subtractiō h̄mōi a papa
⁊ q̄ fiat cōciliū. Scōo qz facilius ista resti-
tutiō ⁊ reductiō tractari poterit in solo re-
gno francie. si vey sit q̄ oēs alij iam restitue-
runt obedientiā aut in ea p̄manserūt. si ve-
rum sit etiā q̄ subtractiō non ē facta pape
etiā in regno nisi sub conditione explicita/
vt quidam dicunt/aut salte implicata ⁊ q̄ d̄
iure ⁊ equitate deb; intelligi. Hec cōditio

est quomodo papa fecerit debitum suum / et con-
cesserit ea que sibi petebantur / et propter quoniam
negatione fiebat subtractio. Nam cessan-
te causa cessare debet effectus. Adhuc hoc quod sub-
tractio nullo modo potuit fieri iuste / nisi ad
finem unionis / tanquam medium ad hoc necessarium
Alioquin tamen malum et insolitum nullo modo
possit a culpa defendi. Si ergo nunc videatur
quod subtractio non potest ad unionem vel non
est necessaria / propter condescensionem pape ad
ea que petebantur / cessare ipsa debet. quia si rebus
stantibus et stant erga papam propter multitudinem
decedendo non potest de nouo fieri subtractio
sicut concedere habet aduersarij et videtur
non potest autem de eisdem rebus stantibus eadem
subtractio continuari. Tercio quia restituti-
o huius obedientie quo ad spiritualia / fieri
commodius et breuius potest per assensum cardi-
nalium / et reconciliationem mutua / indulgen-
do preterita / ratificando que ratificanda es-
sent ad cautelam futurorum / et emendationem
secundorum preteritorum et conscientiarum serenatio-
nem / et ad abolendam omnem infamiam aut res-
bellionis notam / et quantum in viam paci-
s communis animo et eodem pede procederet hec
obediencia concordius / quam faciendo restitu-
tionem debitum modis / nec subtrahentes /
nec ille a quo facta est subtractio / remaneret
notari de talibus / quod difficilius est euadere
si per concilium aliquid fieret determinata de
casu. **N**on expedit concilium tale celebra-
ri / nisi restituedo obedientiam pape / in ad-
ministracionibus beneficiorum et aliorum hu-
iusmodi / quia licet annexa sint spiritualia / tamen
possunt temporalia notari. Primo quia rationes aliquae
priores de non expediendo reformatione ec-
clesie vniuersale in moribus tractare faci-
unt per hac parte / et per altero principali argu-
mento ad hac parte. **L**icet aduertendum est / quod
si concederet papa hunc de iure diuino do-
minium vniuersale spirituale et temporale / re-
spectu omnium. **L**icet constat quod per diuersitate
temporum et locorum et statuum / nec papa / nec ec-
clesia habuerunt aut habere debent / in talibus
dispensacionibus aut administracionibus be-
nificiorum temporalium iurisdictionum / simile exer-
citium aut executionem aut usum. Itaque notum
est quod ecclesia tempore christi et apostolorum nullum
habuit exercitium aut executionem iudicalem et
australem circa hominum temporalia / imo christi

plus videatur facto et verbo tale exercitium
iurisdictionis civilis prohibuisse / quod permisit.
licet non dicam quod prohibuit aut opposi-
tum consuluerit / nisi per loco et tempore. Quia enim
ecclesia tunc multiplicata erat per discursus
apostolorum et fidelium / id talis iurisdictionis tem-
poralis et possessiones fuissent eis ad impedimen-
tum / et tales sunt ad hoc congruente multe.
Sed per tempore Siluestri et constantini ma-
gnum placuit domino ad dilatationem ecclesie in-
spirare cum Constantino / quod tales possessio-
nes daret. tunc ecclesie quod reciperet et durauit
hominum dotatio ecclesie usque ad tempora nostra per
successiones sanctissimorum patrum Gregorij
et Ambrosij et aliorum / quos non est credibile
in retentione talium errasse / christi iurisdictiones.
Sed longe aliter in primitiua dotatione di-
stribuebantur bona talia / quod postmodum tem-
porum platonum / qui ceperunt paulatim refrige-
scere a sanctitate perorum / tandem abusi sunt tali-
ter collationibus beneficiorum et hominum admi-
nistracione / quod papa paulatim et successiue
ad se multa reuocauerunt / usque adeo / quod finaliter
datis occasionebus et acceptis / quas non
est hic opus recitare / quasi tota collatio et
iurisdictionis talis / penes papam et eius curiam
remanebat. Ita ut vix esset platus qui poss-
set minimum beneficium conferre. **C**oncurreret
ad hoc exactiones multiplices per statum pape
et cardinalium / et si fraudes et abusus et sym-
onie committerent / relinquit iudicandum expertis.
Hec idcirco dixi quoniam forte aliquibus vide-
retur quod sit expedies ecclesie veli / redire omnia
ad pristinum statum ecclesie seu illi / quod fuit tempore
apostolorum / quantum fieri congrue possit / abiectionis tali-
bus iurisdictionibus per magna parte quod reddi-
derunt ecclesiam totam brutalem et carnalem / et ni-
hil fere sapientem de his que dei sunt erga sa-
lutem animarum / non ex se quidem sed ab utentium
vicio. **U**el redeundum esset ad statum eccle-
sie tempore Siluestri et Gregorij / quoniam quilibet per
latum dimittebat in sua iurisdictione et solici-
tudinis parte / et papa tenebat que sua erant
absque tot reservationibus tot et continuis
magnisque exactationibus pro sustinendo sta-
tum cune et capitis nimis forte crescentes
suum ceteros membrorum status. **A**d scien-
dum igitur istud / cum multis appenditijs de
prouisione clericorum sufficientium etc. et ad pro-
uidendum expedies et fieri determinationem et

De concilio generali

reformationem vniuersalem ecclesie. nam vniuersalem statum tangit. Sed dictū est prius q̄ reformatio talis fieri non debz in concilio solius obedientie istius. **S**i vō quis obijciat q̄ istud sic stare non pōt cum eis que dicta sunt de restitutione obedientie quo ad spūalia/ qm̄ eēt ita bene periculū inobediētie culpabilis in vno sicut in alio. **R**ūdet q̄ latissima ē differentia in spūalibus et tpalibus quo ad hoc/ et vtrūq̄ fuisse bene semp̄ intellecta a prioribz et modernis. forte q̄ adhuc starent greci cum latinis. **P**at̄z em̄ ex priorē deductōe q̄ papa pōt remanere papa vniuersali in pfectiōe magna. imo maiori q̄ erat **Siluester** / et tñ nullū habebit exercitiū actuale circa tpalia eccleie vniuersalis p̄ dioceses/ q̄ tñcūq̄ habeat dominū vel plenitudinē potestatis in habitu/ que potestas ex caus̄ certis pōt cohiberi et arceri. imo debz/ ne exeat in actuz s̄z dimittat singula singulari ministrare. **M**ōne xpc̄ fuit papa pfectissimus. nōne similis **Petrus**. ipi tñ om̄e exercitiū abdicauerūt a se in talibus/ q̄ xpc̄ cum sūma facilitate illud obtinere potuiss̄. **N**ihil ergo de p̄fectione status sūmi pontificis diminuit/ si p̄ causa rationali/ remouet ad tps̄ aut suspendit sibi/ tam anxia sollicitudo/ tot curarum immortalū et periculofissimarum in anima et corpe p̄ h̄mōi exercitiū circa temporalia distribuēda aut p̄ferēda. auget potius sua p̄fectiō. et gratulari p̄fecto deberet in dño. **V**idet vltimus p̄ hoc multū q̄ nō expedit vnū solū caput p̄esse in tali exercitio administrandis temporalū. sicut expedit imo sicut necesse est vnū solum p̄esse in spūalibus respectu omnū. **C**uius ratio est q̄ ea que fidei sunt debēt eadem apud om̄s. et decidentitas et vnitatis vir aut nūq̄ p̄petuari potest/ nisi recursus eēt finalis ad vnū caput. **S**ed de traditiōibus humanis p̄ regimine temporalū ecclesie/ totalit̄ op̄positum inuenitur. quoniam s̄m̄ varietatem temporū locorū gentium et respectū variande sunt decretales et ordinatiōes super collationibus ex regimine talium temporalium. **E**t his omnibus que latius possunt deduci/ p̄abiliter vellēt aliqui dicere non esse expediens fieri concilium de cōsiliū super restitutione vniuersali tempo-

ralis administrationis pape. **S**ed sup̄ hoc debz concilium vniuersale celebrari. **N**ec oportz illos eē vel dici scismaticos/ qui occasione data et accidente talem in temporalibus fecerūt aut faciunt subtractionē. quia etiā stante vnitāte ecclesie/ talis subtractio cōtingebat vel in toto vel in parte fieri fortassis debuiss̄. et hoc si absq̄ grauiori satisfura in spūalibus hoc potuiss̄ contingere et ita sapientissima lucet in hac p̄te de p̄uidentia que ex malo scismatis/ alia bona sciet elicere. **E**t si petatur de quo viueret papa interim et cardinales. **R**espondet q̄ si faciunt debitū suū laborando et diligenti inquirendo finem scismatis. p̄sumendum est q̄ cito inuenirent/ et tunc p̄uidebit eis conciliū generale qualiter erit expediens honestum p̄ statu tantorū dñorū. **S**imilit̄ de modis p̄uisionis sufficientiū dencorum tunc tractandū esset p̄ futuro. **N**on expedit cōciliū prefatum fieri tāq̄ viarum vniōnis tñmodo repertiū. **R**atio equo niam materia huiusmōdi iam totalit̄ aperta est et discussa quo ad possibilitatem viarum et rationabilitatē vel inationabilitatē earum/ et non restat nisi cōuenire istā obedientiam cum altera in aliqua viarū. **H**oc aut̄ fieri potest/ si vnq̄ debeat fieri absq̄ tali concilio huius obedientie qm̄ non videt q̄ alia conclusio ibidem concluderet q̄ q̄ summarent̄ aduersarij de aliqua via assumenda. si em̄ vna particularis via limitaretur/ incidere in incōueniens quale patimur. **E**t his omnibus non dēterminatine positis s̄z tñmodo ex amine **S**tue/ videt seq̄ q̄ nullo modo expedit nūc concilium istius obedientie fieri nisi forte solum ad habendum lib̄eram in consulendo deliberationem. et plenam cōcordiā capitū et membrorū ad inuicem/ super modo et forma vniendi hanc obedientiā secū et cum alia/ et hanc vniōnem cōcorditer p̄sequendi. **A**d qd̄ amplius declarandū possent adduci particularēs circūstātie super diuersis affectionibus et intentionibus diuersorum. et super periculo maximo nouarum dissensionum suborandarū et vix vnq̄ sopiendarū in spūalibus et temporalibus. **N**isi prius ante omnia limitarentur ea que tractanda eēt in cōcilio super quibz

dus fieret. Nisi preterea fieret talis punitio
 sup pmissis non determinandis q tangunt
 fidem & vniuersalem ecclesiam / q couoca-
 to cōcilio nllī super ipsa disceptare aut sal-
 tem determinare presumerent. **B**eniq; con-
 stat aliquos affectare totalem penitus des-
 censionem benedicti & alij penitus hoc no-
 lunt. sed totis viribus obniterent. nec ē ra-
 tio patens ad sui destinationē / statim sic in-
 uenienda vt dicitur. **R**estat igit cōmuni
 & concordī cōcilio vel deliberationē tm̄ mo-
 do q̄rere cum alijs viam aliquā / in qua no-
 biscum cōueniant p vniēdo ecclesiaz siue
 via illa sit cōuentio / siue cōpromissio / hñs
 vni cōcilio generalis in modificatione sua /
 siue cōcilio generale formalit / siue cessio /
 siue oēs vie in vni si debeat pfectus habe-
 re finis put multi doctores opinant. **N**ā
 & cessio vt dicitur fieri nequit q̄ vnionez det
 verā in ecclesia sine cōcilio generali / et per
 consequēs neq; absq; p̄uētiōe / & presertim
 renuente cedere altero p̄tendētū / quoniaz
 p̄ cōcilio talit̄ artabit quilibz aut artari po-
 tent q̄ requirēt eoz cōsensu. **N**ā si disen-
 sent obcdire p̄ alio erūt palā scismatici & si
 scismatici erūt deponēdi. **Q**uibus deponit̄ p̄
 cedēdū erūt ad nouā electiōz libere fiedā / si
 erūt eis a vita sepatis / aut libere cedētibus.
An vō ista sola causa / vltio tacta sit sus-
 ficiens causa ad hoc q̄ expediat aut de ne-
 cessitate celebrandū sit h̄mōi cōcilio cōmu-
 ne istius obedientie / attenda difficultate in
 cōuocādo / & expēsis / & piculis in p̄tinuan-
 do. iudicēt illi ad quos spectat & in cōueni-
 entibus maioribus prudenter occurrant.
Ut veritas flāma ex discussiōis ven-
 tilatiōe dario emergat pponem⁹ & sol-
 uemus obiectiōes p̄ viam mediā / q̄ prout
 expedit / tacta est. **I**n primis dicent aliq̄
 p̄ secundū expedies q̄ absq; discussiōe eo-
 rum q̄ hacenus tacta sunt nō pōt sincere /
 et p̄ scāctiaz serenatiōe illud fieri qd̄ ppo-
 nit. **N**ā si **B**enedictus ex vna pte cum suis
 adherētibus / aut alij ex altera sūt culpabi-
 les d̄ scismate aut heresi vel de rebellionē
 aut alio tali vicio. qualit̄ tales absq; reco-
 gnitiōe p̄prie culpe & postulatiōe venie
 indulgentiā apud deū & hoies merebunt̄
 non remittēt pena nisi confiteatur culpa.
Sed iudicemus q̄ hec abiectio frivola ē

& sophistica atq; fieri poss; in om̄i materia
 dubia / sicut fieret ad impediendū viā cessi-
 onis libere atq; discussiōe iusticie. **D**icim⁹
 igit̄ fm̄ catholicam veritatē / q̄ in dubijs
 pōt fieri p̄fessio sub conditiōe / & ex tali con-
 fessione veniā absolutā peccator cōsequer-
 tur. **A**ddimus ad hec q̄ oia & fere oia dicit̄
 p̄nt dubia in foro extenori que nōd̄ sunt
 iudicialit̄ diffinita. **P**ropterea nullus erit
 scrupulus obediēdo dño **B**enedicto etiā
 vbi iuss; hereticus aut scismaticus si resi-
 pisceret / vel si hoc nō constaret per diffini-
 tiuam sniam ecclesie. **S**imilit̄ de subditis
 rebellantib; / si qui fuissent / dicit̄. **Q**uis
 nesciat multa apud antiquos p̄es et nūc
 quotidie tolerari. vt d̄ symonijs & alijs q̄ si
 iudicialit̄ eēt ventilata & cōuicta / tolerari
 nō possent. **S**up addimus q̄ tota res p̄
 sens / magnis dubioz inuolutis p̄tecta ē
 & vtriusq; colorata. **S**ed nec sunt aliqua
 q̄ p̄prie & nude tangāt opposita fidei / quibus
 magis in factis diuersis & diuersimode res-
 ceptis / q̄ in iure consistunt. **N**ulli idcirco
 p̄nt aut vir p̄nt de scismate & heresi p̄tina-
 ces cōuina in hac pte. **B**eniq; dicimus q̄
 regula magistralis theologie nō debz nos
 scrupulis inquietare vt fiat discussio illa. s. re-
 gula / q̄ si illud sit dubiū an liceat an nō li-
 ceat illud fieri. si fiat. certū ē illud eē p̄cātū /
 qm̄ p̄ p̄dicta / nō habebit̄ rōnabilit̄ dubiū
 de eis q̄ fuerint cōcordata / & p̄supponetur
 quilibz aut nō errasse / aut d̄ erratis penite-
 re. & ita in suo honoris gradu / iure / aut sal-
 tim misericordia remanere. **E**t ceteruz ab
 alijs secūda fieret obiectio / cōtra secunduz
 expedies. **C**rimina inquit̄ nō ita genera-
 liter remanere debēt impunita / alioqn̄ in-
 centiuū tribuerēt delinquēdi. **S**ed nec sal-
 ua p̄scientia / forsan potent dñs **B**enedictus
 ea ratificare aut nō infringere q̄ facta sunt /
 nisi p̄sertim veniā / & nouā cōfirmationem
 singuli p̄ se petant. aut nisi de nouo abili-
 tent̄ & ordinent̄. **S**ed r̄ndemus q̄ frequēt̄
 p̄cipue in delictis tangētibus cōmunitatē
 aut homines grandis status / consulti⁹ to-
 lerant̄ errores cōmunes. quā vindicari se-
 uero rigore quererent̄. **N**ūquid non tole-
 rat ecclesia meretrices. **N**ōne hec est exp̄s-
 sa prudentissimi **A**ug. sententiā in scriptis
 suis multis / cuius dicta sicut nec aliorum

Decreta concilij

hic non inferimus. quia a clericis satis cognoscitur. quia insup magis ratione quare talia dicta sunt. quod ubi dicta sunt. nunc et alias offerre conamur. Non deessent rationes et exempla nisi breuitatis amor obstaret/et si non experientia doctrine pateret veritas.

Preterea quod additur de conscientia domini Benedicti satis dissoluit per hoc idem dictum quod etiam ubi mala fuissent perpetrata. illa potest salua conscientia pro bono et utilitate tanti negocij complendi/tolerando dissimulare. Sicut regulariter vix est quod prelatus non solum potest. imo debet aliqua agere vel ommittere propter generale inclinationem subditorum/ubi etiam quicquid mala esset quod alias agere vel ommittere in graue delictum sibi verteret. Iuxta quod inferunt aliqui quod etiam ubi via cessionis minus bona fuisset. tamen attentis deliberationibus omnium subditorum super postulatione huius vice/dominus Benedictus illam acceptare tenebat. sicut nunc acceptauit/quantumcumque alias ad eam acceptandam non fuisset artatus vel artatus. Sed hoc omittamus. volumus enim nihil discuti de factis hactenus vel inde. Rursus ea que facta sunt in promotionibus et subibus durante subtractione autorisata sunt pro ordinarios loco/ad quos de iure communi spectabat talia. Cur ergo non poterit dominus Benedictus presumere illos qui a se aut predecessorum suis fuerant ad hec electi et promoti/imemores non fuisse sue salutis/quare nequibit absque serupulo tolerare ne dicam approbare que facta sunt.

Benignus quodam subiugit de venia singillatim postulanda magis ad verecundam multorum turbationem quam ad tranquillitatem et pacem/satis esse debet postulario venie generalis et modis honestis exequa.

Facit predictis quod omnia sacramenta/nisi forte penitentia vim suam habet ut collatio ordinum baptismus et similia. quod tunc fuerint a peccatoribus distributa. stante tamen debita intentione faciendi que ecclesia facere intendit/et pro capite ubi non est affectata ignorantia iuris/sed ex facti inscia peccati exortum est. propterea non erunt reordinandi iam ordinati.

Deinde factio obijacet alij idem secundum tertium expedies. et dicitur quod implicatio est inter terminis/et domino Benedicto fiat obedientia tamquam summo pontifici. et nihilominus co-

artetur eius potestas ad certa/et pro ceteris modis/et quod sibi coadiutores societ. Sed rindemus primo iuxta positionem illorum qui subtractionem que licite fieri potuisset confirmat sicut reuera aut in isto aut in multis casibus potest euenire. Bicimus itaque quod papalis dignitas non propter tollere aut favore proferre/et pro ecclesie utilitate a christo statuta est/et quod ob id in exigentia utilitatis ecclesie/tanquam finis deus hec dignitas agibilia sua moderari presertim in eis que non sunt expressa in iure diuino. Hoc enim dicere esset de iure naturali cuiuslibet policie quod violari non potest aut mutari. Si ergo contingit quod predicta fieri sit expedies pro ecclesia/attentis circumstantijs negociorum/aut vix propter culpam domini Benedicti seu alias quas eius conditiones minus ciuiles et vitales ecclesie. etiam ubi non essent culpabiles/aut propter generale affectionem et deliberationem omnium subditorum/etiam ubi erraret et minus bene iudicaret/dicimus non solum ista licere fieri. imo posse confurgere obligacionem ad agendum. Neque in hoc derogat anteceditari papali. neque plenitudini potestatis sue collate sibi a christo sed implet. Nam posse mala et in expedientia ecclesie facere/quis diceret esse posse/quis crederet hoc a christo collatum extitisse. Porro de istis temporalibus administrationibus ecclesiarum possessionum/iurium/beneficiorum/et similiarum christus pro seipsum immediate nullatenus se intromisit/nec ordinare curauit. sciens et volens talia esse variabilia secundum exigentiam temporum personarum et locorum/ad commum ecclesie utilitatem. non ad vnius aut paucorum singularium pompam/aut inutilem vanitatem suam voluntatem. Non postulat. nec negamus/ut domino papa et suis cardinalibus fiat sufficiens pmissio de bonis ecclesiasticis. sicut olim summo sacerdoti inferiores suas decimas offerebant. Sed hec pmissio nonne poterat adimpleri/absque hoc quod necesse sit ex toto ius ordinariorum cancellari vel suspendi. Profecto sic. Postremo dicent alij quod hec via que de media completi non potest absque consilio huius obedientie generali/et ita cadit in illud quod videtur velle fugere. Dicimus rindemus quod si concilium generale non queret fieri nisi sub modificatione omnibus tactis in hac vita media. non videbitur inconueniens aut periculum celebrare huiusmodi concilium. Cessarent enim omnia que

contra ipsius utilitatem audiimus allegari. **N**ihilominus illud concilium nequaquam iudicamus necessarium pro complemento celeriori et faciliiori huius vite. et absque impensis innumeris. et tractu temporis. quod nunc interim priusquam ista concordata sint dubia quedam oriuntur super convocatioe concilii. et quibusdam similibus. que hic cessant. **S**ubstabat forte alius quod dominus Benedictus audita ista via illam aut impediet. aut non concordabit. **P**ropterea forte tutius est. ut ante omnia secreta quantum fieri poterit habeat consensus maior omnium istius obediencie. aut saltem principalium. ut communi consensu totius sue obediencie. fiat oblatio talis cui universali consensu si renuat assentire. quis non videbit tunc eius modum procedendi penitus improbabile esse. quod non iudicabit ab eo ut recedendum fore. **N**on enim poterit aliqui tergiversatione. fauorosa scismatis. et subuersionis ecclesie denegari. **C**eterum si quis ad extremum dubitauerit similitudine de principibus alijs quod non approbabit viam hanc mediam. fateamur hoc non usquam certum esse. nisi prout in moralibus summa est certitudo. et his que ut in pluribus sunt verisimiles et probabiles coniecturas eueniunt. **S**i in omnibus predicta via nihil penit difficile aut onerosum vel inonestum. quentem propter quid principes et plati debeant improbare. maxime pro tanto bono reunitonis obediencie huius totalis obtinendo. **Q**uid enim graue erit quod omnia indulgent premita. et non discutiant. quod dominus Benedictus habeat bonos consiliarios non suspectos cuiusque parti. sed quorum iudicium agat quod acutus est. quod ipse a vindicando proprias aut alienas iniurias immunis sit. et deo committat. aut certe vniuersali bono ecclesie et pacis illas donet. **I**tem dicimus de subditis quibuscumque erga dominum Benedictum. **P**rofecto mihi istorum difficile est nisi forte apud illos. apud quos humilitas et charitas et ecclesiastica vnitas fuerint onerosa. scilicet qui turbationibus gaudent et querunt que sua sunt non que ihesu christi. **A**ut qui suis sententis ceruicosa animositate nimis credunt. **A**ut si difficilia esse ista quod contendit. aduertat ille obsecro si plures sunt in alijs vijs difficultates et ambages. aut via aliqua omni difficultate carens.

tem afferat in medium nos letis animis conplectemur. **S**i hoc vel facere non vult. vel quod magis credimus non potest. tunc cum aliquid agere necesse sit. pergat nobiscum in hac sententia. et attendat quid plus habeat damni pro ecclesia. vel sic stare. imo quotidie magis lapsibus conuere. et dominum Benedictum incarceratum esse. et cardinales suis honoribus spoliatos. et principes ad contentionem periculosam dispositos. videret. aut quod ita preparamus nos ad hanc reunitationem primam. et totalem huius obediencie. quod cum alia celeriter et utiliter tractare valeamus. et qualiter. si quis quesierit. iam in parte responsum est. et a prudentioribus erit diligentius inquirendum et inueniendum facilius.

finit.

Decreta in sessione publica concilii generalis Constantie die sabati. x. Octobris. Anno. ad. cccc. xvij.

Et pro premissis super futuris concilijs celebrandis. et punctione aduersus futura scismata.

Requens generalium conciliorum celebratio agrum dominum precipua cultura est. que verpes spinas et tribulos hereticum. errorum. et scismaticum extirpat. et celsus conigit deformata reformat. et vineam dominum ad frugem vberissime fertilitatis adducat. **N**olum vero neglectus premissa disseminat atque fouet. **N**ec preteritorum temporum recordatio. et presentium consideratio. ante oculos nostros ponit. **E**apropter hoc edicto perpetuo sancimus. decernimus atque ordinamus. ut a modo generalia concilia celebrentur. **I**ta quod primum a fine huius concilii in quinquennium immediate sequens. **S**ecundum vero a fine illius mediate sequentis concilii in septennium et deinceps in decennium perpetuo celebrentur. in locis que summus pontifex per mentem ante finem cuiuslibet concilii approbante et consentiente concilio. vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare teneat. ut sic per quandam continuationem semper. aut concilium vigeat. aut per terminum prudentiam